

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 27 (289)

11. juulil 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmise 30 mk.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Ed. Jurisson, Politsei uutest ülesannetest. 2) Süütamisest. 3) Kol.-ltn. Anderson. 4) Vanutatud mehed ja karistuse määramine. 5) H. Tann, Saksa „Schutzpolizei“. 6) K. Kütt, Matusefond Tartu politseiametnikkude kogu juures. 7) Ametlik osa. 8) Kuulutusi.

Politsei uutest ülesannetest.

Eduard Jurisson.

Iga aastaga kaob ikka rohkem tõkkeid, mis senini takistanud rahvusvahelist läbikäimist ja ühest riigist teise liikumist. Sõjaajal terava ilme omandanud rahvasvaheline antagonism kaob natukese haaval, sobib leplik koostöö ja läbikäimine rahvaste vahel, mida eriti nõuavad elavamaks muutunud ärilised sidemed. Valitsused kaotavad viisume, lihtsustatakse passi-vormaalsusi.

Elavamaks muutuv rahvusvaheline läbikäimine paneb uusi kohuseid peale ka meie politseile. Kui mitte tänavu ja tuleval aastal, siis vähemalt käesoleva aastakümne jooksul loodame näha meie suvituskohdades suuremat hulka välismaade suvitajaid ja linnades välismaade äriilma esitajaid. Asjaajamise hõlbustamiseks ja teenistuskohuste paremaks täitmiseks peaks

siis politsei koosseisus olema teatud arv isikuid, kes valitsevad võõraid keeli.

Kes on käinud suurlinnades, Pariisis, Berliinis ja mujal, on linna tsentrumis näinud üksikuid postil seisvaid politseinikke, kes käevarre ümber kannavad sidet pealkirjaga: „kõneleb inglise keelt“, „kõneleb saksa keelt“ jne. Niisugused keeltvalitsejad politseinikud on suureks abiks välismaalasele, kes ei oska orienteeruda.

On äratundmisele jõutud, et praegusel ajajärgul ei ole tänaval seisva politseiposti ülesanne selles, et oodata kuni juhtub mõni korrariikkumine ja siis seda likvideerida, vaid kaasa aidata üldisele heakorrale, reguleerida liikumist ja juhtida igapäevase elu voolu mööda kõige paremaid teid. Politseinik on praegu rohkem

rahva teenistuses kui kunagi varem. Ta peab ka oma riiki esitama välismaalaste ees heast küljest, sest postil seisva politseiniku järele otsustab välismaalane tihti riigi ja valitsuse üle.

Võõraste keelte oskuse küsimus ei ole ölnud meil senini politsei ringkondades päevaküsimuseks. Kuid lähematel aastatel tõuseb vajadus selle järele järjekindlalt. Muidugi ei jõua ükski riik niisuguse ideaalse olukorrani, et võiks tänavpostidele paigutada kordnikke, kes valitsevad kõiki tähtsamaid keeli. See on võimatu juba seepärast, et alamate politseiteenijate amet on niivõrd halvasti tasutatav, et keelteoskajad üle läheksid teistele aladele. Kuid saavutatav on see, et meie ärksamad politseiteenijad võivad igapäevasesse ellu puutuvaid lihtsaid juhatusi välismaalastele anda 3—4 keeles.

Kogu küsimus seisab selles, kuidas ergutada politsei koosseisu keelte õppimisele. Endine „miilitsa“ tüüp on meie politseis välja suremas ja politseikool võimaldab politsei koosseisu komplekteerida isikutest, kes on saanud teatud praktilise ja teoreetilise kooli ja seejuures on arenemisvõimelised. Kuid võõraste keelte õppimist võtta meie politseikooli õppekavasse on raske, sest see ei annaks lühikese õppeaja tõttu mingisuguseid tulemusi ja takistaks teiste õppeainete läbivõtmist.

Ainukese kindlaid tulemusi tõutava moodusena võib kõne alla tulla võõraste keelte õppimisele ergutamine paremus- tega palga saamisel. Iga politseiametnik ja -teenija, kes valitseb võõraid keeli, saaks iga võõra keele pealt teatud kindla summa palgalisa. Ei ole kahtlust, et niisuguse lisapalga maksmisel meil mõne aasta pärast politseis on vajaline arv isikuid, kes valitsevad teatud piirides võõraid keeli. Kuidas võõraid keeli õpitaks, kas täiesti iseõppimise teel, ühiste tunni- võtmistega, omavaheliste keelte-klubide ja gruppide näol jne. ning kuidas eksamineerida ja hiljem kontroleerida keelte valdamist, see on juba puhttehniline küsimus.

Niisugune ergutustasu maksmine ei ole uus mõte, see on välisriikides politsei alal ja meil mõnel teisel riigiteenistuse alal

teostatud ja häid tagajärgi annud. Inglismaal, näiteks, saab politseinik võõraste keelte oskamise eest ühe kolmandiku harilikust kuupalgast lisatasuks. Meil on lisatasu maksmine ametnikkudele iga võõra keele oskamise eest sisse seatud postipeavalitsuses. Iga uus võõras keel, mille ametnik postipeavalitsuses juure õpib, annab palgas ühe järgu kõrgendust. Sel teel on postipeavalitsus mõne aastaga soetanud vajalise arvu võõraid keeli valitsevaid ametnikke.

Ainult Saksamaal ei makseta senini politseinikkudele võõraste keelte valitsemise eest tasu. „Sprachkundige Schupo-posten“ täidetakse politseimikkudega, kes võõraid keeli valitsevad. Alles hiljuti töötas Berliini politseipresidium välja uuena kava keelivalitsevate „schupo-postide“ jaotuse kohta Saksamaa pealinnas. Kõigisse suurematesse Berliini raudteejaamadesse ja liikumisriikastele platsidele seatakse „Sprachkundige Schupo-posten“, kes vasaku käevarre ümber kannavad tumepunast sidet, millel tähendatud võõras keel, mida ametnik oskab. Berliini Aleksandri platsi raudteejaamas oskavad „schupod“ poola ja vene keelt, Potsdami raudteejaamas — inglise ja prantsuse keelt. Peale selle on niisugused politseipostid veel Sileesia, Friedrichstadi ja Zoo raudteejaamades, Potsdami platsil jne. Platsidel ja tänavatel, kus suur liikumine, on keelivalitseva politseiniku asukoht märgitud silmatorkava tahvliga, mida öösel elektrituli valgustab. Samuti on ka niisuguse politseiposti liikumispriikond õige väike, nii et võõramaalane, kes tahab teada oma saatkonna või konsulaadi aadressi, politseiniku kohe üles leiab.

Nii on see korraldatud suurlinnas. Meil ei ole vajadust nii suurejoonelise korralduse järele, kuid Balti jaamas, sadama piirkonnas ja südalinnas, ütleme Harju-Kuninga — Kullasepa tänavate nurgal peaks seisma politseipost, kes valitseb niipalju 3—4 võõrast keelt, et võiks välismaalasele teed juhatada. Võõraste keelte oskajaid oleks vaja ka politseiasutustesse — prefektuuridesse ja jaoskondadesse. Seda ei vaja ükski pealinn, vaid ka suvitus- ja sadamalinnad.

Süütamisest.

Süütamine kuulub kahtlemata nende kuritegude hulka, mille selgitamine kriminaalpolitseile toob väga palju rasket tööd. Praegu ei möödu pea ükski päev, kus ei leidu ajalehis teateid tulekahjustest, mis süümitanud suuremat või vähemat ainelist kahju. Seejuures pole igakord teada, kas on tegemist õnnetusega, tulega hooletult ümberkäimisega või süütamisega. Kahjuks puuduvad praegu täpsed andmed selle kohta, kui palju meil pannakse toime aasta jooksul süütamisi ja kui suur on nende läbi tekkinud kahju. Üht aga võib kindlasti öelda, et rahvamajandus kannatab tublisti tulekahjuste all ja mõistagi ka süütamiste korral.

Meie kriminaalametnikud, kellel on tulnud rohkem tegemist teha tulekahjuste tekkimiste põhjuste uurimisega, teavad väga hästi, kui kergelt vaadatakse meil tihti süütamistele, eriti mõnes mahajäänud maanurgas. On vaja laen tasuda, veksel maksta või midagi muud seesarnast ja pole sularaha olemas, leitakse lihtne pääsetee muredest vabanemiseks: tuli aidale, kütinile või elumajale, eks siis kinnituspreamia aitab välja kõigist raskustest. Asutakse tihti ka seisukohale, et oma südametunnistust rahustada, et süütamine polegi nii suur patt: aastate jooksul on makstud raha kinnitusseltsile, las kinnitusselts maksab ka kord. Seejuures unustatakse, et süütamise tagajärjel võib põleda maha mitte ainult üks hoone, vaid mitu, et kannatada võivad ka naabrid ja — mis peasi — rahvamajandusele sünnitatakse palju kahju varanduste hävitamisega seesugusel kuritahtlikul viisil.

Nagu alguses tähendatud, puuduvad kahjuks andmed materjaalse kahju suuruse kohta, mis tekkinud süütamiste tagajärjel meil Eestis. Vähemagi ettekujutuse saamiseks kahjuste suhtes üldse, mis ühenduses tulekahjustega, olgu toodud mõned andmed välismailt. Nii ulatub tulekahjuste läbi sünnitatud materjaalne kahju rahvamajandusele Ühisriikides 500 miljoni dol. aastas (Hermann Weck: „Wirtschaft und Recht der Versicherung“ is nr. 3 s. a.) Saksamaal on see summa umbes 150 milj. S. marka, s. o. ligikaudu 13½ miljardit meie marka, nagu teatab sama H. Weck. Üks teine saksa uurija, Ecker, on arvanud välja, et Saksamaal langeb aastas tuleroaks nii palju koduloomi ja vilja, et nende hävitatud varandustega

saaks vabalt toita 200.000 inimest aasta läbi. Üldine kahju olevat nii suur, et ta võrduks kahjule, mis saadakse, kui iga päev põlevad maha 25 maja väärtusega à 20.000 saksa marka. Teiste sõnadega, igapäevane kahju, mis tekib tulekahjuste tõttu, on umbes ½ milj. s. marka ehk 45 milj. meie marka. Igatahes aukartustäratav summa, millega võiks luua palju uusi väärtusi.

Sarnaste arvude vaatlemisel ei tohi unustada seda tõsiasja, et suur ja, võib olla, isegi suurem osa tulekahjustest tekib hooletult tulega ümberkäimise või kuritahtlikkude inimeste tegevuse tagajärjel. Kriminaaldirektor Vogel, kes pikemalt käsitleb tulekahjuste, eriti süütamiste küsimust Saksamaal („Die Brandstiftung unter besonderer Berücksichtigung der sogenannten Zeitzündung“), arwab, et 60% tulekahjustest tekib hooletuse või süütamise tõttu. Sarnane arv — olgu ta meil nüüd veidi suurem või väikesem, see on lõpuks oluliselt tähtsusetu, näitab, et politseil on palju tööd tulekahjuste tekkimiste põhjuste selgitamisel; sarnane arv aga sunnib ka politseid kõige jõuga võitlema süütajate vastu, s. o. kuritegijate vastu, kes oma kaaskodanikkude varanduse ja osalt elu kallale tungivad kuigi kaudsel teel, võib olla. Avalik julgeolek nõuab politsei energilist tegevust. Olgu siin ühenduses sellega tähendatud, et nagu seletab Vogel omas ülaltsiteeritud töös, preisi kinnitusselts teatas mõne aja eest oma kindraldirektori kaudu, et tulekahjuste arv kahanes ühes preisi provintsis, kus sellel seltsil kõige enam tegemist, tunduvalt viimase (1926.) a. jooksul tänu vastava politsei väga energilisele ja teadlikule tööle.

Mõistagi võitleb politsei, esimeses järjekorras loomulikult kriminaalpolitsei, kõige jõuga käsitatava pahne vastu. Kuid tihti peab ütleva, et seda võitlust peetakse halbade abinõudega, igatahes mitte nende abinõudega, mis meieaja tehnika meile annab. On õige, et rahaga ollakse võrdlemisi kitsi politsei tarvete muretsemiseks, kuid, kui on kaalul miljoni väärtuslikud varandused, ei tohiks rehkendada iga penniga. Meie teame, et suur protsent süütamistest jääb selgitamatuks, välismail on seisukord vist veel halvem. Saksamaal, näiteks, läks kriminaaldirektor Vogeli andmete järgi korda selgitada

3000 süütamisjuhtumisest, mis 10 aasta jooksul pandi toime, ainult 400, s. o. 13¹/₃ protsenti — see on õige väike arv. Peab aga pidama silmas, et süütamiste selgitamine ja süüdlaste kindlakstegemine on kahtlemata kriminaalpolitsei raskemaid ülesandeid. Halb on lugu muidugi siis, kui asja igakülgne selgitamine äpardub vastava ametniku mitteoskuse tõttu. Saksamaal olevat hiljuti sündinud järgmine lugu. Umbes aasta eest pandi kusagil provintsis toime üksteise järgi neli süütamist; kohalikud ametnikud uurisid asja, kuid ei jõutud kuidagi kuritegusid selgitada ja kindlaks teha, kas tõesti on tegemist süütamisega ning — jaataval korral — kust tuleb otsida süüdlasi. Kui kuritegude toimepanemisest oli möödunud aasta, saadeti maakonna kriminaalpolitsei keskasutusest kohale mõned vilunud ametnikud, kellel läks korda aja jooksul süütamisi täielikult selgitada ja kuritegijaid teha kindlaks ja võtta vahi alla.

Raskused, millega tuleb politseil kokku puutada süütamiste selgitamisel, on, nagu öeldud, suured ja nende iseloom on mitmesugune. Selgitamist pole tihti enam võimalik läbi viia seetõttu, et tulekahju tekkimise põhjust pole võimalik selgitada, seda enam, et igasugused asjatõendused, igasugused jäljed, mis võiksid teed juhatada süüdlaste leidmiseks, on hävitatud kas tule enese või kustutamise töö tagajärgede tõttu. Eeltingimuseks aga niisuguste kuritegude selgitamisel on, et vastav ametnik teaks, kuidas süütamisi üldse toimitakse, kuidas võib saada üksikuid juhtumisi süütajate jälile ja et temal poleks võõras süütajate hingeelu ja psühholoogia. Üldse aitab politseid tihti raskes töös kuritegijate psühholoogia tundmine, ja see pole tähtsusetu ka nende kuritegude paljastamise ja selgitamise alal, millest praegu jutt.

Muidugi puudub igasugune võimalus kõnelda kõikidest süütamisviisidest, mis ettekujutatavad või kunagi praktiseeritud. Olgu tähelepanu juhitud ainult mõnele üksikule. Kuid ka need üksikud juhtumised näitavad, kui võõrd laialdased on süütamisvõimalused, kui rasked on seepärast politsei ülesanded ja kui tähtsad on mitmesugused teadmised sellel alal kriminaalpolitsei vastavatele ametnikkudele. Võib täie õigusega öelda, et ainult teadlikud, kogenenud ja leidlikud ametnikud suudavad (eduga) töötada nende kuritegijate vastu, kes, olles tihti jõukad inimesed, nii suurt kahju sünnitavad ühiskonnale. Kõi-

gepealt peab ametnik muidugi tundma süütajate töötamisviise. Ja siin tuleb pidada silmas, et tihtipeale ei pane inimese käed tuld majale otsa, vaid tegutsevad nägematud, saladuslikud jõud. Siia kuuluvad kõik isesüttimised, mis eriliselt raskendavad ametnikkude selgitavat tööd.

Tuntud saksa eriteadlane ja kohtuekspert prof. dr. Popp Frankfurtist M/ä. tähendab isesüttimiste kohta kokkuvõetult järgmist. Süttimise põhjusteks on protsessid, mille tagajärjel tekib põlevas materjalis ehk selle osas tugev soojus. Sarnased protsessid võivad olla keemilise, katalüütilise, füsilise, elektrilise või bioloogilise iseloomuga. Mõnel korral leiame nende põhjuste segu. Ainete süttimistemperatuur pole kaugeltki ühesugune. Paber, näiteks, muutub pruuniks alles umbes 170-kraadilisel soojusel, kuna põlemine sünnib 200 kr. juures. Petrooleumi süttimistemperatuur on 21 kraadi, puhta alkoholi — 12 kraadi, 96% alkoholi — 14 kraadi, 50% alkoholi — 24 kraadi, 4% alkoholi — 68 kraadi, bensiini — 34 kraadi, rasva — 241 kraadi jne. Süttimistemperatuuri kättesaamine võib sündida kiirelt: sarnasel juhtumisel on tegemist akuutse isesüttimisega; see kättesaamine võib aga ka sündida aeglaselt: sarnasel korral kõneldakse kroonilisest isesüttimisest. Lõpuks võib asi põlema minna ka isesüttimise tõttu kaudsel teel.

Väga tähtsat osa neist protsessidest etendavad sarnased, kus tegemist protsesside bioloogilise iseloomuga. Siia kuuluvad tulekahjude põhjused, mis maal mängivad väga tähtsat osa. Nende kohta tähendab prof. Popp järgmist.

Huvitavamaid isesüttimise põhjusi on bioloogilised protsessid, sest nende juures tuleb arvesse võtta väga mitmesuguseid momente. Kui panna hunnikusse elavaid taimi loomuliku niiskusega, siis tekib hunnikus teatav soojus tänu lõpmatu suurele mikroorganismi arvule; õhuliikumise puudumisel võib see soojus hunnikutes tõusta kuni 56—60 kraadini. Sarnased protsessid võtavad aga harilikult palju aega, enne tulekahju tekkimist annavad nad end juba tunda kärsahaisu läbi, mis tekib mitu head päeva enne tulekahju. Isesüttimisega rohu, härjapea jne. juures võib olla tegemist ikkagi ainult siis, kui osa rohust, härjapeast jne. oli veel värskelt hunnikusse panemisel. Kuiva heina juures meie ei pane tähele isesüttimist,

isegi siis, kui hein pärast saab märjaks, juhtub põlemaminek väga harva.

See kõik on muidugi teada kriminaal-ametnikkudele, kuid siiski pole halb, kui tekib kahtlus, kas ei ole tegemist isesüütimisega, kui kutsutakse kohale asjatundja ja võetakse katsete tegemiseks õnnetuskohalt tuhka, ka tuleb muidugi tunnistajate ülekuulamise teel katsuda selle üle selgusele jõuda, kas tulekahju võis tekkida isesüütimise tõttu. Mõistagi peab kohale kutsuma asjatundjaid mitte ainult isesüütimise juhtumistel. Kui tulekahju võis saada alguse elektrijuhede rikke tõttu, tuleb kohale kutsuda elektrispetsialist, kui on kahtlus, et tuli sai alguse vedela põletisaine tõttu, on soovitatav eksperdimina kutsuda lahutusteadlane, kui arvatakse, et õnnetus tekkis ehitusliste puuduste tagajärjel (ahjud, keskküte jne.), tuleks kohale paluda ehitusinsener jne. Peab silmas pidama, et palgid, laudad jne., mis väliselt vaadates on muutunud söeks, võivad sisaldada vedelate põletisainete jäänuiseid. Sellest pole ju küllalt, kui tunnistajad tõendavad, et tulekahju ajal ei märgatud, näit., petrooleumilõhna. Sama prof. Popp kirjeldab lähemalt üht juhtumist, kus süütaja tarvitas denatureeritud piiritust selleks, et põlema panna raamatukaupluse, kusjuures kuritegija pritsis piiritust raamaturiivulitele ja raamatutele. See ja teised niisugused süüteod näitavad, õpetab prof. Popp edasi, et tuleb ikka katsuda teha keemilisi katseid tulekahjupaigal leitud puu-, paberi- jne. söega, sest nii mõnelgi korral võivad katsed anda häid tagajärgi ja selgitada asja, mille lahendamine esialgu näib olevat võimatu. Asi seisab veel selles, et põletisaine (petrooleum jne.) aetakse leekide läbi osaliselt puusse, paberisse jne. Kui nüüd leidub tulekahju kohal mõni palk, laud jne., mis ei ole täitsa ära põlenud, vaid ainult osaliselt söeks muutunud, siis võib ettevaatlikkude katsete läbi kindlaks teha, kas see palk või laud jne. oli mingi vedela põletisainega üle valatud. Tarvilik on seetõttu, et igakord, kui tekib põhjendatud kahtlus süütimise kohta, võetakse kohalt asjad, mis võivad katsete tagajärjel saada süüitõendavaks materjaliks, ja neid asetatakse klaaspurki, plekknõusse jne., ühe sõnaga kinnisesse nõusse, sest kohal ei saa muidugi harilikult teha tarvilikke katseid.

Tihti peale on võidud kindlaks teha, kes on süütaja, seetõttu, et on uuritud mik-

roskoobi abil kahtluse all olevate riideid ja keha. See on eriti kasulik siis, kui on tehtud kindlaks, et süütaja on käinud üle põllu, roninud üle kiviaia, oli küünis või midagi muud seesarnast.

Pole tähtsusetu siinkohal mainida neid ähvarduskirju, mis tihti peale saadetakse isikutele, kelle juures pannakse toime süütamisi, ja mis aitavad selgitada süütegusid. Nende kirjadega tuleb käia ümber väga ettevaatlikult ja nende selgitamine pole tihti nii kerge kui võib paista esialgu. Paberi võrdlemine, mis tarvitatud kirjade kirjutamisel, käekirja uurimine, näpujälgede kindlakstegemine, kirjade ärasaatmise koht jne. võivad anda näpunäiteid, mis sihis peab politsei töötama, kust tuleb otsida kuritegijat. Eelpoolnimetatud kriminaaldirektor Vogel toob mõningaid huvitavaid näiteid oma praktikast Saksa maal niisuguste kirjade suhtes.

Ühe vallavanema talu põles augustikuus 1924. a. maani maha. Neli kuud enne tulekahju leidis tahvliil, mis määratud avalikkude teadaannete kuulutamiseks elanikkudele, kiri, milles lubati vallavanemale kätte tasuda mingi saladusliku asja eest. Uurimisel selgus, et kirja kirjutaja oli vallavanem ise, kes tahtis sel viisil kohe algusest peale endalt ära veeretada süütamise toimetamise kahtlustuse. Ühel teisel juhtumisel saadeti ühe küla elanikkudele (peaaegu kõigile) ähvarduskirju; nende autoriks osutus 13-aastane kooliplika, kellele tegi suurt rõõmu ärevus, millesse sattusid külaelanikud kirjade saatmisel. Tütarlaps ei mõtelnudki ähvardusi saata täide. Huvitav on sellel juhtumisel aga eriti see asjaolu, et külas samal ajal põles maha terve rida hooneid. Igatahes ei olnud tulekahjud ühenduses lapse kirjadega. Ei tohiks unustada, et maal pea iga tulekahju tekkimise ümber algavad jutud, kui õnnetuse põhjus pole silmnähtav (välk jne.). Harilikult on sarnased jutud aluse- ta ning näitavad ainult maarahva kombinierimise võimet; jällegi leidub küll igal külaelanikul üks või teine vaenlane, kes siis mõistagi ei mõtlegi naabrist head rääkida, kui tulekahju lahti ja kohe pole selge, kuidas kahju tekkis.

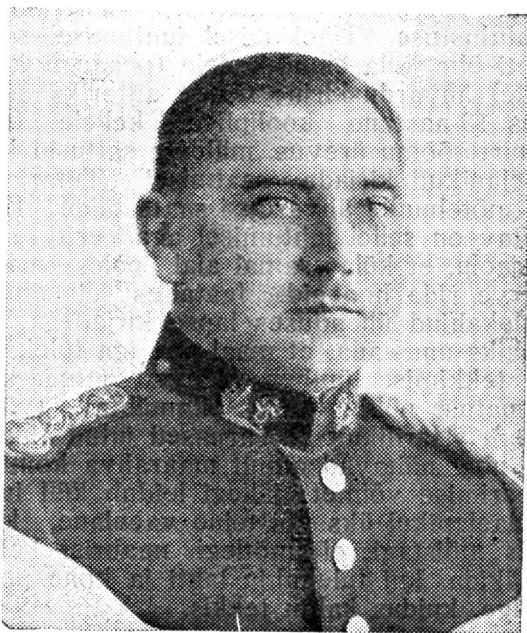
Ühele tõeasjale tuleb tähelepanu pöörata. Paljude tulekahjude juures võib konstateerida, et kahjukannataja kas ise või terve perekonnaga viibis tulekahju tekkimise ajal õnnetuspaigalt eemal. Tegelik elu näitab, et sarnane asjaolu ikka

kahtlust väärrib. „Kahjukannataja“ tahab oma süütust tõendada eemololemisega ja emmast ning oma perekonda kaitsta õnnetu eest, mis võiks leida aset tulekahju korral. Meie ametnikud teavad, et meil mõnes maanurgas on isegi viisiks saanud ise ära sõita teise maanurka ja siis mõnele sõbrale muidugi vastava tasu eest ülesandeks teha tule vastu kinnitatud hoone parajal silmapilgul põlema pista. See on õieti kõige primitiivsemaid metoode kahtlust endalt ära veeretada ja sarnase talitusviisiga on meie ametnikud täitsa tuttavad, kellel on tulnud rohkem tegemist teha tulekahjude põhjuste selgitamisega. Kui läheb korda kindlaks teha, et kõnesolevatel juhtumistel tuli põles juba pikemat aega, s. o. et teo ja tulekahju enese tekkimise vahel on pikem vaheaeg, siis on selge, et tegemist on süütamisega, kusjuures kasutati kas isesüttimist või teist niisugust abinõu. Tähtis on ju, et isesüttimise juures võib tuli tekkida alles teatava aja pärast, võivad mööduda tunnid, aga ka päevad ja kuud, enne kui tekitab kord tuli.

Niisugune süütamisviis pole meie aja leidus, pole mingisuguseks uudiseks. Õieti peab ütleva, et sarnaseid süütamisi on tulnud nii kaua ette, kui üldse on olnud süütamisi. Võiks mainida n. nim. hollandlaste torusid — abinõu, mis tarvitati kuritegijate-süütajate poolt 16. sajangul. Süütamine, kus kasutatakse ära vaheaega, mis läheb tule tegemise ja tulekahju tekkimise peale, on teinud läbi suure arenemise. On kergesti ettekujutatav, et süütamisvõimalused praegu — elektri tarvitamise ajajärgul — on sootu teised ja laiemad kui sel ajal, mil tarvitati küünlaid ja petrooleumilampe. Kõik niisugused süütamised, kus kasutatakse ülaltähendatud vaheaega (enamalt jaolt baseeruvad kõik süütamised sellele põhimõttele — kas teadlikult või teadmatult süütajate poolt), teevad palju tööd politseile. Nad on osalt väga primitiivsed, osalt aga õige rafineeritud ning just viimaste kohta tuleb veel kord alla kriipsutada, et asjatundjadeta on saada raske läbi.

(Lõpp järgneb.)

Kol.-ltn. J. Anderson lahkus piirivalve teenistusest.

1. juulil lahkus piirivalve ja ühtlasi üldse kaitseväeteenistusest piirivalve staabiülem, kol.-ltn. Johannes Jaani p. Anderson.

J. Anderson sündis 10. sept. 1889. a.

Tartus, astus 1909. a. Petrogradis Vladimiri sõjakooli, mille lõpetas alamleitnandina 1911. a. A. võttis osa maailmasõjast ja sai haavata juba maailmasõja algpäevil (10. dets. 1914); pärast tervekssaamist läks uuesti väerinnale ja võttis osa lahingutest 9. aug. 1915. a. kuni 6. dets. 1917. a., mis eest temale annetati mitmed aumärgid.

Eesti sõjaväes oli kol.-ltn. Anderson vabadussõjas: 2. rügemendi ülem, siis 7. rügemendi ülem, siis Tartu kooliõpilaste pataljoni ülem, vabariigi kaitseliidu ülemabi, sõjaväeringkonna ülema abi. Aprillikuus 1921. a. lahkus kol.-ltn. Anderson kaitseväeteenistusest. Kuu hiljem astus A. politseiteenistusse, olles kuni astumiseni piirivalvesse vahetpidamata Tallinna linna politseiülema abiks. 10. jaan. 1923. a. astus kol.-ltn. Anderson varsti peale piirivalve formeerimist sise-ministeeriumis piirivalve teenistusse, olles esialgu vanemaks käskudetäitjaks ohvitseriks ja hiljem staabiülemaks. Hiljuti lõpetas kol.-ltn. Anderson Tartu ülikooli õigusteaduskonna, saades seega ka kõrgema juriidilise hariduse.

Vabariigi valitsus otsustas 6. juulil s. a. kol.-lt. Andersoni vabastada kaitseväeteenistusest, andes temale mundrikandmise õiguse.

Kol.-lt. Andersoni lahkumisega kaotab siseministeerium vanemaid ametnikke. Tema lahkumise puhul avaldab härra siseminister järgmise käsukirja:

Koosseisude kokkutõmbamise tagajärjel lahkub 1. juulist s. a. piirivalve teenistusest ja üldse kaitseväest kolonel-leitnant J. Anderson. Kolonel-leitnant Andersoni teened piirivalves ja vabadussõjas on nõnda suured, et neist tema teenistusest lahkumise korral vaikides mööda minna ei või.

Kolonel-leitnant Anderson on piirivalves tegev olnud alguses staabi vanema käskudetahtja ohvitserina ja pärast kuni lahkumise päevani staabi ülemana. Olles kogu aeg staabi töö juhtivaks ja korraldavaks jõuks, on kolonel-leitnant Anderson oma tööarmastuse, rahulise iseloomu ja sõbralikkusega kaasa mõjunud uuesti formeeritava väeosa staabi edukaks tööks. Samuti oli vabadussõjas kolonel-leitnant Anderson neid väejuhte, kes suurt vahvust 2. rügemendi 1. pataljoni ülemana

Aidu lahingus ja pärast Tartu tagasivõtmist Petseri vabastamisel ja kaitsmisel üles näitas.

Kolonel-leitnant J. Andersoni näeme kogu aeg vastutusrikkastel kohtadel teenivat. Vabadussõja lahingutes võttis ta osa 2. jalgväe rügemendi pataljoni ülemana, rügemendi ülema abina ja 7. jalgväe rügemendi ülemana. Hiljem oli ta lühikest aega Tartu kooliõpilaste pataljoni ülemaks ja siis sõjaväeringkonna ülema abiks kuni 1. IV. 1921. a., millal reservi läks.

Olles vahepeal siseministeeriumi teenistuses politsei alal astus ta uuesti 10. jaanuaril 1923. a. tegelikku kaitseväeteenistusse siseministeeriumi piirivalvesse, kus senini teenis.

Kõigi vapustuste ja üleelamiste peale vaatamata on kolonel-leitnant Andersonil jätkunud püsivust ülikooli lõpetamiseks, et õigusteaduse alal tegevust alata.

Avaldan kolonel-leitnant Andersonile piirivalves tehtud töö ja nähtud vaevast teenistuse nimel tänu ja soovin temale edaspidises elus jõudu, püsivust ja õnne.

Siseminister **J. Hünerson.**

Vannutatud mehed ja karistuse määramine.

Hiljuti lõppes Viinis kõmurikas kohtuprotsess, mis äratas terve haritud maailma tähelepanu. Kuulsa ooperilaulja Grosavescu naine lasi oma mehe armukadedusest maha ja kohus mõistis naise õigeks vannutatud meeste seisukoha tõttu kuriteo suhtes. Grosavescu suurprotsessi on küll seega lõppenud, kuid tülitsemised kohtuotsuse kohta kestavad edasi: avalik arvamine on osalt kohtuotsuse poolt, osalt vastu ja arusaadavalt lüüakse suurimaid lahinguid just Viini ja Austria ajalehis.

Iga kord, kui vannutatud mehed, harutades mõnd süütegu, jõuavad otsusele, mis võõrastav laiematele hulkadele ühel või teisel põhjusel, tõusevad välismaade ajakirjanduses kahtlused selle kohta, kas vannutatud meeste kohus on üldse otstarbekohane; asutakse isegi seisukohale, et oleks parem seda instituuti likvideerida. Pärast juhtumisel nõutakse vannutatud meeste kohtu ümberkorraldamist ja seadmist uutele alustele. Meil ei ole see küsimus midugi akuutne selle instituudi puudumise tõttu, kuid ka meil seisavad tule-

vikus ees vaielused vannutatud meeste kohtu ellukutsumise alal, siis pole huvitusest märkida peajoontes seda, mis kõneldakse selle instituudi kasuks ja kahjuks tema praegusel kujul seal, kus vannutatud meeste kohus olemas ja töötamas.

Austrias eriti vaieldakse juba pikemat aega vannutatud meeste kohtu otstarbekohasuse ja kasulikkuse üle üldhuvidele. On tehtud mitu ettepanekut seda kohut üldse likvideerida, kuid selleks on vaja kaks kolmandikku häält parlamendis, mis tõttu arvatakse, et vastav seadus niipea ei leia vastuvõtmist. Et aga kuidagi olukorda muuta, on asutud vannutatud meeste kohtu kompetentsi kitsendamisele. Esialgu ei ole aga ka sellest palju tulnud välja Austria põhiseaduse tõttu, nii et, näiteks, isegi trükisüüteo praegugi veel alluvad vannutatud meeste kohtule.

Kõnesoleva instituudi vastased Austrias tähendavad, et just õigeksmõistmised kohtutes näitavad, et midagi on katki, et midagi tuleb muuta. Kuid olevat tulnud ette ka süüdimõistmise otsusi, mis ärata-

nud tähelepanu ja üldist imestust. Asi olevat praegu jõudnud niikaugemale, et raskete kuritegude toimepanemise eest määratavat väga tihti väiksem karistus kui kergete süütegude toimetamise eest. Dr. E. Benedikt, vana Austria kohtutegelane, toob oma viimase aja praktikast („Neue Freie Presse's“ — 29. juun. s. a.) mõningaid näiteid selle kohta. Ühe aasta jooksul harutati ühes Viini kohtus kaks kahevõitluse asja. Mees, kes haavab oma vastast, mõisteti kinni, kuna mees, kes oma vaenlase tappis, vannutatud meeste kohtu poolt mõisteti õigeks!

Praegu olevat sarnane tundmine, nagu ei tahakski vannutatud mehed ise, et süüalune mõistetakse õigeks nende seisukoha tagajärjel; ainus soov olevat küsimustele vastamisel karistuse kergendamist saavutada süüalustele. Kardetakse nimelt, nagu seletavad eriti Viini kohtutegelased, et kohtuotsus tuleb liig karm, kui kõigile ettepanud küsimustele vastatakse jaatavalt. Olgugi, et karistusnorme vähendati Austrias vabariigi ajal, kardavad vannutatud mehed siiski karme otsusi ning mõistavad seetõttu juba süüaluse täielikult õigeks. See olevat õigeksmõistvate otsuste arvu tõusmise peapõhjuseks.

Peaaegu kõikides riikides, kus olemas vannutatud meeste kohtud, keelavad seadused vannutatud meestel kõnelda kohtunikkudega karistuse määra üle. Muidugi mõista on vannutatud mehed harilikult informeeritud selle üle, missugust karistust võib määrata ühe või teise süüteo toimepanemise eest. On ka arusaadav, et arvatakse ja kardetakse, et kohtunikud määravad vastava süüteo toimepanemise eest seaduses ettenähtud kõrgema karistuse, mitte aga kergeima. Ja seetõttu kerkibki päevakorrale küsimus: kas poleks parem anda vannutatud meestele õigust osa võtta karistuse määramisest.

Juba 1908. a. ja 1909. a. ilmunud Mittermayeri ja Liebmani töodes vannutatud meeste kohtu üle juhitakse tähelepanu varjukülgedele, mis ühenduses tähendatud instituudiga ja samuti n. nim. Schöffeni kohtuga (s. o. sisseseade, mida ei tunne vene seadusandlus: kohtunikkudena figureerivad otsuste tegemisel peale elukutseliste kohtunikkude veel eraisikud — võhikud), võttes seejuures aga ka arvesse häid külgi, mis ühenduses nende instituutidega. Et vannutatud meeste kohut alles jätta, on tehtud vahepeal palju ettepanekuid.

Nõuti, näiteks, et kohtuesimees võiks võtta osa vannutatud meeste nõupidamisest, mida ta praegu ei saa teha. Taheti praegust vannutatud meeste arvu (harilikult 12 kodanikku) ühe isiku võrra vähendada ning selle asemele panna ühe juristi, ühe kohtuniku. Avaldati soovi, et kohus, kellel on õigus muuta alamastmeelse kohtu süüdimõistvat otsust, võiks saada õiguse ka muuta vannutatud meeste õigeksmõistvat seisukohta. Tehti ka ettepanek üldse vähendada vannutatud meeste arvu ning kord jätta traditsioonilist arvu 12, olles arvamisel, et vannutatud meeste arvu vähendamiseega kaoksid mitmed kõnesoleva sisseseade varjuküljed. Muuseas on viimane muudatus juba viidud läbi üksikutes riikides ning tagajärg, mis saavutatud, olevat kõigiti hea. Üks ettepanekutest vannutatud meeste kohtu reformeerimise alal nõudis vannutatud meestele ettepandavate küsimuste formuleerimise muutmist. Sarnaseid ja teisi ettepanekuid on tehtud palju, nad näitavad ühtlasi ka, milles nimelt peituvad selle kohtu nõrgad küljed. Enamalt jaolt ei ole aga ettepanekutel olnud positiivseid tagajärgi, võib arvata osaliselt ka seetõttu, et praegusel ajal huvitab seadusandlasi võime igalpool rohkem nuhtlusseaduste muutmise kui kriminaalkohtupidamise korra muutmise.

Üks ettepanekutest — võib olla kõige otstarbekohasem muudatus ettepanekutest — näeb ette korda, mille järgi karistuse määramine sünnib ühise nõupidamise tagajärjel kohtunikkude ja vannutatud meeste vahel. Pole vast huvituseta märkida, et sarnane kord maksab praegu Genfis — muuseas juba 1890. aastast saadik. Genfis harutavad kõik 12 vannutatud meest ühes kohtunikkudega karistuse määra küsimust raskemate süütegude toimepanemise puhul, kuna karistuse määramisel kergemate kuritegude eest peavad ühiselt nõu kuus vannutatud meest kohtunikkudega; viimaste arv on sel puhul kolm. Üldine arvamine on, et sarnane viis on otstarbekohane, elujõuline ja tegelikus elus kasutoov. Sarnasele korrale vastaks umbkaudsel ettepanek, mis omal ajal tehti Austrias juba nimetatud Dr. Benedikti poolt. Ettepaneku tuum seisab kahe Schöffeni kohtu sisseseadmisel: n. nim. suur Schöffeni kohus ja väike Schöffeni kohus. Praegune Schöffeni kohus — vähemalt sel kujul, nagu ta tegutseb Austrias — olevat, Dr. Benedikti arvamise

järgi, väärtusetu, sest mõlemad eraisikud („Schöffeniid“) on harilikult otsuste tegemisel täieliselt juristi-kohtuniku mõju all. Suur ja väike Schöffeni kohus aga võivad kujuneda asutuseks, mis enesest tõelikult moodustab rahvakohtu.

Muidugi mõista on ka eelpoolkäsitatud ettepanekul oma halvad küljed. Kõigepealt omaks karistuse määramisel üli-suure tähtsuse vannutatud meeste nimekirja kokkuseadmine, mis nii-kui-nii juba tänapäev on põhjapaneva tähtsusega. Asi võiks — igatahes on see teoreetiliselt ettekujutatav — võtta sarnase pöörde, et nimekirja kokkuseadmisega juba tehakse kaudselt kohtuotsus, sest on ju teada, missuguste inimestega on tegemist, missuguste vaadetega ja iseloomuga nad on jne. Kuid asi võiks teiselt poolt ka veel nii kujuneda, et igal vannutatud meeste kohtul on oma teatavad normid ühe või teise karistuse määramisel. Igas maakonnas (ehk teises üksuses vastavalt sellele, kus tegutsevad vannutatud meeste kohtud) võiks välja areneda isesugune karistuste redel, nii et ühes maakonnas mõistetakse, näiteks, tapmiste eest surma, naabermaakonnas aga piiratud ajaks sunnitööle jne. Kuigi vastavas riigis maksab ühtlane nuhtlusseadus (on siiski olemas terve

rida riike, kus senini pole suudetud maksma panna ühist, ühtlast karistusseadust, nagu, näiteks, Poolamaal jne.), siis ei tähendaks see veel, et karistused tulevad ühtlased: ühe ja sama süüteo toimepanemise eest ühedel ja samadel tingimustel, ühes ja samas olukorras, võidakse määrata mitmesuguseid karistusi, rippuvalt vannutatud meeste koosseisust otsuste tegemisel. See ongi ettepaneku kõige nõrgem külge ja osaliselt ka põhjuseks, mis pärast pole senini teistes riikides hakatud käima Genfi eeskujule järele.

On tehtud, nagu tähendatud, väga palju ettepanekuid vannutatud meeste kohtute ümberkorraldamise kohta, see tõeasi üks näitab, et reformi läbiviimine on muutunud möödapääsematuks. Põhimõtteliselt tahetakse, nagu näha, suuremalt osalt isegi laiendada vannutatud meeste võimu ja õiguspiire, tahetakse neile anda võimalus oma arvamisi avaldada laiemalt kui senini, kus vannutatud mehed võivad ainult vastata neile ettepanekutele, seejuures öeldes ainult „ei“ või „ja“. Senini on leitud väljapääsete ainult Genfis, kuid näib, nagu soodustaks viimase aja suurprotsessid välismail vannutatud meeste kohtu reformeerimise küsimuse nihkumist surnud punktilt.

Saksa „Schutzpolizei“.

H. Tann, politseikooli abikomissar.

Rahvas tunneb politseispordi vastu elavat huvi. Suure politseinäituse ajal korraldati neljal alal võistlusi politseimeistri nimele: poksis, Jiu-Jitsus, maadluses ja võimluses. Finaalvõistlused korraldati Berliini uhkes spordipalees 7000 pealtvaataja ja näitusele sissesõitnud välismaalaste ees. Programmi täiendas Rotterdami politseiorkester, kes sõitis näituse ajaks Berliini ja andis kontserte.

Politsei mitmekülgne teenistus nõuab igalt ametnikult üldharidust. Et teenistuses jõudsalt edasi jõuda ja puuduvaid teadmisi täiendada, on saksa politsei juures asutatud prii ametnikkude kool. See kool on jaotatud 3 astmesse. Esimeses astmes omab ametnik kolme aasta jooksvat põhiteadmisi. Peale rahuldava katse viiakse ta üle keskmisse astmesse. Esimese astme kava on kaugelt suurem kui rahvakooli oma. Keskmise astme õppekava vastab meie 9. õppeaastale, ikuna 3.

astme programm vastab keskkoolile. Nendel koolidel on oma hea külge veel sellest, et nad valmistavad ette mitmesugustele kutsetele. Lahkub ametnik peale 12-aastase teenistuse, on temal oma kutse. Lektoriteks on palutud mitmesuguste asutuste esitajad (tööstus- ja kaubandusalalt jne.).

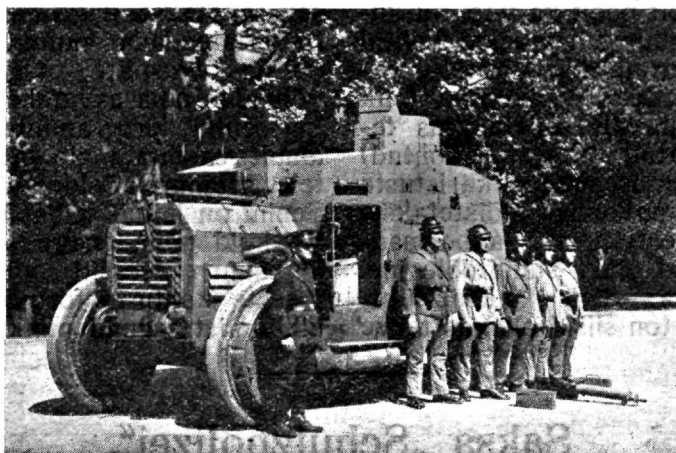
Suurt osa etendab tehnika saksa politseis. Tehnilised abinõud kasutatakse kahes sihis: esiteks, et oma ringkonnas inimjõudude asemele asetada masinaid aja kokkuhoidmiseks ja tegevusvõime tõstmiseks; teiseks, teatud ametnikud peavad vilunud olema tehniliste abinõudega, sest politseil tuleb teostada teenistuses kõiksuguste asjade järele tehnilist järelevalvet.

Berliini politseil on tarvitada: 1) oma telegraaf, mis koosneb: morsest, hughes'ist ja kaugekirjutajast. Viimasel on see hea omadus, et politseikeskkohast

võib edasi anda korruga kõikidele jaoskondadele korraldusi; 2) oma automaat-telefoni keskjaam; 3) politseiteataja ehk abikutse aparaat. Neid on kolme liiki. Ühed on erakorterite jaoks ja on otsekohe ühendatud Überfallkommando'ga, teised on tänavatel seatud üles politseiametnikkudele, et neil oleks võimalik tarbekorral abi välja kutsuda. Kolmandal süsteemil on kahe eelpoolkirjeldatud omadused koos ja seda süsteemi tarvitatakse Berliinis. Nendel aparaatidel on oma telefon ja automaat-abiväljakutse. Telefon on ühendatud otsekohe jaoskonnaga. Siit on igal postil seisval ametnikul võimalik ühendusse astuda oma teenistuskohaga abi väljakutsumiseks ja keeruliste küsi-

tuses poliitilistel rahutustel, mil telegraafi ja telefoni ühendused katkestatakse. Igas provintsis asub sädetelegraaf ja Berliinis peajaam. Neid jaamu juhatavad usaldusväärilised politseiohvitserid. 5) Politseiautod, mootorrattad ja soomusautod. Autojuhtide ettevalmistamine sünnib politsei autokoolis.

Suure liikumise juures on selle korraldamine eeskujulik. Berliinis ühes ümbruskonnaga elab elanikke umbes 4.500.000. Liikumist südalinnas juhitakse tulesignaalidega — punane, kollane, roheline — politseipreiidiumist. Iseseisvalt juhitakse liikumist Potsdami platsil liikumistorni kaudu. Liikumist juhib liikumispolitsei. Liikumise paremaks korraldamiseks on

Politsei soomusauto.

muste lahendamise juures. Teisest küljest on jaoskondadel võimalik ajaviitmata edasi anda postidel seisvatele ametnikkudele korraldusi. Päeval kutsutakse neid aparaadi juure alarmkellaga, ööseti tulesignaalliga. Sedasama aparaati võib ka kodanik tarvitada, esiteks ühendada oma korteriga, teiseks võib ta hädaohul iseseisvalt tänavalt abi välja kutsuda. Automaat-abiväljakutseks tarvitatakse võtit, mis antakse jaoskonnast välja, muidugi ainult usaldusväärilisele isikule. Mitu aparaati on koondatud ühe Überfallkommando alla. Niipea kui abi palutakse, ilmub komandokeskjaamas morse- ehk tähekirjas kutsuja aparaadi number ühes alarmkella helinaga. Selle signaali peale tõttab komando appi. 4) Sädelegraaf rahuldab ainult politsei nõudeid ja toimetab edasi ainult tähtsaid politseilisi ja kriminaalkorraldusi ja teateid. Suurt osa etendab sädetelegraaf politseiteenis-

kutsutud ellu 1924. a. „Deutsche Verkehrs-wacht E. V.“ Nende tähelepanu on rohkem pööratud kõrvaltänavatele, kus puuduvad politseipostid. Ka siin suure kiiruse juures on inimese elu hädaohus ja sõitjad on kohustatud seadusesilma puudusel täpselt täitma liikumiskorraldusi. Deutsche Verkehrs-wacht püüab vabatahtliku ja ausa järelevalve abil kasvatada liikumisdistsipliinile. Kuid sellest oleks vähe, kui ei kasvatataks massi. Selleks korraldatakse loenguid ja demonstreeritakse tänavliikumist näitlikult koolides ja publikule.

Politseiteenistus on mitmekülgne ja vastutusrikas, mistõttu riik on sunnitud ainult neid teenistusse võtma, kes vastavad teenistusele kehaliselt, vaimliselt ja kõlbliselt. Nõutakse ametnikult tervet keha ja terveid orgaane. Juba väliselt peab ametnik oma kehaehitusega ja seisanguga massist paistma välja. On soovi-

tax, et tänaval seisev politseinik oleks kõrge kasvuga, et ülevaade ulatuks üle massi peade, et parem oleks korra järele valvata ja liikumist korraldada; kolmandaks, puutudes kokku korrarikkujatega, mõjuks juba ametniku imponeeriv välimus.

Suurt osa politseiniku juures etendavad terved meeleorganid. Nende eesotsas silmnägemine ja kuulmine; selle kõrval haistmine ja maitsmine. Ka vaimliselt peab ametnik hästi arenenud olema. Sinna kuuluvad tähelepanemis-, vaatlus- ja kontsentreerimisvõimed. Peale selle peab tal hästi arenenud olema näojoonte

meelespidamine. Peab taltsutama oma kirgi joomises ja kaardimängus ja lõpuks omama suurt tahtejõudu.

Tähtsat osa saksa politsei kasvatamise juures mängib psükotehnika. Eelpoolnimetatud võimete kindlakstegemiseks ja arendamiseks tarvitatakse psükotehnilisi abinõusid. Nii, näiteks, tarvitatakse jõu kindlakstegemisel „Hubkraftprüfer“. Selle aparadi juures peab politseinik teatud raskuse püstsirge kangi otsas parema ja vasaku käega tõstma üles. Jõu suurust hinnatakse selle järgi, kui palju aega läheb raskuse tagasilangemiseks.

Matusefond Tartu politseiametnikkude kogu juures.

K. Kütt.

Matusefondi asutamise küsimus kerkis Tartu politseiametnikkude keskel juba mõeldud aastal; ka oli see küsimus kindel politseiametnikkude kogu peakoosolekul harutusel, kuid peakoosolek jättis tookord küsimuse lahtiseks, tehes juhatusele ülesandeks töötada välja matusefondi kodukord ja esitada järgmisele peakoosolekule. Nüüd on jõutud asjaga nii kaugel, et matusefondi kodukord on kaalus töötatud välja ja politseiametnikkude kogu viimasel peakoosolekul võetud vastu. Seega võib matusefond oma tegevust alata.

Vastuvõetud kodukord näeb ette, et matusefondi osalisteks võivad olla kõik Tartu politseiametnikkude kogu liikmed, kes iga aasta maksavad matusefondi maksu — 200 marka. Matusefondi liikme surma puhul makstakse tema perekonnale või pärijaile kadunu matusekulude katteks ühekordse toetusena 10.000 marka.

Tartu politseiametnikkude kogu tegevliikmeteks on kõik politseiametnikud, kes teenivad vähemalt asjaajaja või sellele vastaval kohal. Selle järele oleks ainult umbes poolel politseiametkonnas teenivail võimalus matusefondi osalisteks saada, kuna suur arv väiksemapalgalisi tee-

nijaid peaks sellest välja jääma. Sellest saadakse üle niimoodi, et nimetatud teenijad võetakse politseiametnikkude kogusse lihtliikmetena vastu ja seega omavad nad matusefondist osasaamise õiguse teiste kaasteenijatega ühesugustel alustel.

Kogu liikmeks astuda soovijal tuleb sellekohane kirjalik sooviavaldus võimalikult ühes esimese aasta liikmemaksuga juhatusele esitada. Asja lihtsustamise mõttes võtavad vastu seesuguseid soovivavaldu kõik juhatuse liikmed; kes asuvad laiali mitmesugustes asutustes, et seega nende edasitoimetamist hõlbustada.

Tartu politseiametnikkude kogu juhatusele kuuluvad käesoleval aastal järgmised härrad: Kodres ja Flaugas — maakonna 1. pol. jaoskonnas, Mägi — tervishoiupolitseis, Meos — linna politsei 2. jaosk., Juhkam — linna pol. 3. jaosk., Pedaja — kriminaalpolitseis ja Saag — poliitilises politseis. Käesoleva aasta liikmemaks on määratud 50 marga peale kindlaks.

Matusefondi osaliseks astumist võib küll kõigile politseis teenivale soovitada. Ka on iga-aastane maks niivõrd väike, et see ei käi vist kellelgi üle jõu, kuna fondiosalise surma puhul makstakse tema perekonnale kenake toetussumma.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse ringkiri 29. juunist s. a. nr. 440-k.

Politseiametnikkude ametitunnistustel olev märkus annab loa niisuguste laske-

riistade kandmiseks, mis on tarvitavad kui politsei relvad, kuid milgi kombel ei saa seda luba seletada kui õigust muretseda ja kanda ka jahipüssi. Jahipüssi pi-

damiseks ja kandmiseks peab ka politsei-ametnik maksulise loa muretsema, ühel alusel teiste kodanikkudega.

Käesolev ringkiri teatavaks teha kõigile politseiametnikkudele täpseks täitmiseks. Politsei peavalitsusel on teada mitu juhtumist, kus politseiametnikud on kohtu poolt karistatud loata jahipüssi pidamise eest; sarnaseid juhtumisi ei tohi enam ette tulla.

Politsei peavalitsuse ringkiri 6. juulist s. a. nr. 381-k kõigile prefektidele ja abiprefektidele.

Politsei peavalitsuse ringkirjalise ettekirjutuse 28. okt. 1922. a. nr. 3785 ja 31. märtsist 1927. a. nr. 1869-k alusel võetakse politsei jaoskondades iga väljaantava hobusepassi eest 25 marka, missugusest summast makstakse riigitulude arvele 5 marka.

Raha edasisaatmine ja selle arvestamine Eesti panga osakondades ja teistes asutustes, aruannete tegemine jne. teeb kulusid rohkem kui asi väärt.

Seda arvesse võttes tegi siseminister, arvepidamise ja asjaajamise lihtsustamise otstarbel, korralduse raha sissemaksmise asemel riigitulude arvele võtta nüüdsest peale tarvitusele tempelmargid. Politsei jaoskondadel tuleb iga väljaantava hobusepassi kohta kleepida 5 marga eest tempelmarke hobusepasside registreerimise raamatusse (märkuste lahter), kus need seaduslikus korras kustutatakse.

Käsupkirjaga 30. juunist s. a. nr. 67 siseministeeriumile

on avaldatud teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 22. juunist s. a. (prot. nr. 65 p. VI):

„1. Lubada riigiasutustel oma kanda võtta „Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse“ § 5 pkt. b („R. T.“ nr. 27 — 1927. a.) all ettenähtud määraliste riigiteenijate korteri üüri, kui neile ei ole võimalik asutuse juures prii riigikorteri anda, kuid igal juhtumisel mitte

suuremal määral kui 20% vastava riigiteenija palgast.

2. Käesolev otsus lugeda maksvaks alates 1. aprillist 1927. a.“

Politseidirektori käsupkirjaga 1. juulist s. a. nr. 10

on raudteepolitsei Nõmme rajooni kons- taabel Alfred Arak vabastatud teenistu- sest omal palvel, arvates 1. juulist s. a.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissari asjaajaja Jaan Ander, kui terviselisel põh- jusel töövõimetu, on vabastatud teenistu- sest, arvates 1. juulist s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsupkirjaga 2. juulist s. a. nr. 91

on nimetatud ümber valitsuse adjutant kapten Paul üldosakonna ülemaks, arva- tes 1. juulist s. a.

Valitsuse vanem raamatupidaja sv- ametnik J. Krotman on määratud ühtlasi ka majandusosakonna ülema abiks ja lae- kahoidjaks 1. juulist s. a.

Politsei peavalitsuses on registreeritud ajaleht „Tööliste Kiir“. Nimetatud aja- leht hakkab ilmuma Tallinnas üks kord nädalas. Väljaandja — August Luik, vas- tutav toimetaja — Jakob Veltson. Aja- leht trükitakse Tallinnas. trükitööstuse osatühisus „Vaba Maa“ trükikojas.

Politsei peavalitsuses on registreeritud ajakiri „Laste Sõber“. Nimetatud ajakiri hakkab ilmuma Tallinnas, ajakirja „Eesti Kiriku“ lisana, üks kord kuus. Väljaand- ja — Eesti Ev. Luteri usu kiriku konsis- toorium, vastutav toimetaja — Jakob Aunver. Ajakiri trükitakse Tallinnas J. & A. Paalmani trükikojas.

Politsei peavalitsuse poolt on luba antud 30. VI, 27. a. Eesti piiskopliku metodisti kiriku lastevarjupaikade direktor õpetaja H. Sõtele üleriiklikuks korjanduseks.

Politsei peavalitsuse poolt on luba antud Mihkel Tõnu pg. Kleits'ile laskeriistade parandamiseks Rakveres, Laada tän. 4.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Grass, Anna Karli t., v. a. Krabi valla- val. 20. 6. 20 a. nr. 191. (5661)

Rebane, Karl Jakobi p., v. a. Uulu val- laval. 8. 5. 20 a. nr. 103 (5663)

Schmidt, Aliide Peetri t., v. a. Otepää alevival. 17. 2. 22 a. nr. 2125. (5761)

- Miks (sünd. Uiibo), Jenny Karli t., v. a. Paluperä vallaval. 5. 4. 22 a. nr. 696. (5763)
- Miks, Juhan Juula p., v. a. Kuigatsi vallaval. 1. 7. 20 a. nr. 920. (5762)
- Krootmann, Hugo Karli p., v. a. Aru vallaval. 3. 2. 22 a. nr. 39. (5760)
- Lepp, Eduard Jaani p., v. a. Päidla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 276. (5758)
- Külaots, Elmar Jaani p., v. a. Pangodi vallaval. 7. 3. 22 a. nr. 599. (5757)
- Unt, Klaara Jaagu t., v. a. Pangodi vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 84. (5756)
- Viks, Helene Karli t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 21. 1. 20 a. nr. 8558. (5755)
- Vene, Villem Jüri p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 7028. (5754)
- Luiga, Alma Jaani t., v. a. Pangodi vallaval. 23. 6. 21 a. nr. 409. (5753)
- Lestäl, Miina Elisabeth Jaani t., v. a. Päidla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 24. (5759)
- Kotkas, Liine Karli t., v. a. Kirepi vallaval. 30. 9. 20 a. nr. 203. (5750)
- Jaska, Milli Johani t., v. a. Meeri vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 452. (5748)
- Sool, Ida-Rosalie Samueli t., v. a. Meeri vallaval. 30. 5. 22 a. nr. 889. (5747)
- Muust, Amalie Mihkli t., v. a. Rõngu vallaval. 23. 2. 22 a. nr. 931. (5746)
- Konno, Anette-Emilie Mari t., v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 11. 12. 19 a. nr. 1348. (5773)
- Peterson, Meeta Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 13. 1. 23 a. nr. 258/25858. (5775)
- Ero, Johanna Gustavi t., v. a. Tapa jsk. pol. ülemalt 6. 9. 21 a. nr. 1447. (5774)
- Voika, Rudolf Peetri p., v. a. Meeri vallaval. 26. 1. 27 a. nr. 5. (5766)
- Traschkova, Evdokiija Ivani t., v. a. Raadi vallaval. 19. 11. 19 a. nr. 1093. (5765)
- Steinbach, Karl Johani p., v. a. Kodijärve vallaval. 10. 2. 22 a. nr. 20. (5769)
- Tiks, Aleksander-August Johani p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 9. 1. 25 a. nr. 4062. (5770)
- Pikk, Richard Hansu p., v. a. Aakre vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 369. (5764)
- Raal, August Enno p., v. a. Kodijärve vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 29. (5771)
- Vernomasing, Voldemar Johani p., v. a. Elistvere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 83. (5840)
- Kadajas, Eduard Karli p., v. a. Luke vallaval. 16. 2. 25 a. nr. 28. (5772)
- Reimann, Alviine Johani t., v. a. Tähtvere vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 479. (5841)
- Jaanuska, Jaan Karli p., v. a. Kurema vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 66. (5842)
- Kibus, Adele Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 20. 11. 20 a. nr. 226. (5843)
- Arand, Eduard Jaani p., v. a. Sootaga vallaval. 26. 8. 20 a. nr. 267. (5844)
- Kuslap, Jaan Karli p., v. a. Laiuse vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 484. (5845)
- Möldner, Jaan Mihkli p., v. a. Puurmani vallaval. 6. 1. 20 a. nr. 327. (5846)
- Kose, Daavet Jaanuse p., v. a. Puurmani vallaval. 5. 1. 19 a. nr. 303. (5847)
- Jakobson, Julius Aleksandri p., v. a. Jõgeva vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 934. (5848)
- Ein, Johan Jüri p., v. a. Vaimastvere vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 2337. (5849)
- Rähn, Mathilde Jaani t., v. a. Jõgeva vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 51. (5850)
- Kangur, Artur Ado p., v. a. Elistvere vallaval. 27. 2. 22 a. nr. 1420. (5851)
- Martinson, Robert Jüri p., v. a. Kurema vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 28. (5852)
- Ets, Johan Madise p., v. a. Elistvere vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 916. (5853)
- Koppel, Karl Mihkli p., v. a. Elistvere vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 921. (5854)
- Ruubel, Hermiine, v. a. Aidu vallaval. 25. 9. 22 a. nr. 20. (6321)
- Toru (Turu), Erich, v. a. Rapla vallaval. 3. 12. 25 a. nr. 1189. (6322)
- Kasakas, Hans, v. a. Kohila vallaval. 11. 3. 20 a. nr. 1641. (6323)
- Obermann, Erna, v. a. Kaiu vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 351. (6324)
- Sander, Emilie, v. a. Rapla vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 530. (6325)
- Paumverk, Johannes, v. a. Kohila vallaval. 22. 12. 24 a. nr. 420. (6326)
- Adamson, Voldemar, v. a. Juuru vallaval. 10. 8. 21 a. nr. 15751/2151. (6327)
- Kõrgema, Jüri, v. a. Rapla vallaval. 31. 10. 21 a. nr. 3172. (6328)
- Ernits, Johan, v. a. Kohila vallaval. 29. 1. 20 a. nr. 1235. (6330)
- Leht, Anna, v. a. Kohila vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 483. (6331)
- Mägi, Anna, v. a. Küti vallaval. 11. 7. 24 a. nr. 421. (6332)
- Mahoni, Johan, v. a. Rapla vallaval. 14. 9. 22 a. nr. 47. (6333)

- Lillevälja, Helene, v. a. Triigi vallaval. 11. 10. 22 a. nr. 1660. (6334)
- Allik, Heinrich, v. a. Rapla vallaval. 24. 3. 25 a. nr. 848. (6335)
- Tuut, Viiv Madise t., v. a. Massu vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 541. (6702)
- Loops, Tõnis Ado p., v. a. Lihula vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 203. (6703)
- Ardan, Priidik Priidiku p., v. a. Paatsalu vallaval. 27. 4. 20 a. nr. 629. (6704)
- Koftitsky, Karl Karli p., v. a. Lihula vallaval. 15. 1. 20 a. nr. 665. (6705)
- BorISOv, Anton Korneli p., v. a. Mustvee alevival. 5. 9. 23 a. nr. 385. (6708)
- Ilm, Mihkel Tõnise p., v. a. Massu vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 195. (6709)
- KuusK, August Jaani p., v. a. Lihula vallaval. 19. 5. 22 a. nr. 1567. (6711)
- Lõhmuspüü, Paul Madise p., v. a. Velksa vallaval. 1924 a. nr. 21. (6712)
- Lobjakas, Jaan Jaani p., v. a. Paadremaa vallaval. 31. 1. 27 a. nr. 418. (6713)
- Luik, Ann Hansu t., v. a. Koonga vallaval. 23. 6. 24 a. nr. 314. (6714)
- Grandt, Kristjan Jaani p., v. a. Häädemeeste vallaval. 17. 6. 24 a. nr. 100. (7124)
- Pangus (Paugus), Jakob Jaani p., v. a. Võlla vallaval. 31. 12. 25 a. nr. 165. (7126)
- Adams, Jaan Antoni p., v. a. Tahkuranna vallaval. 16. 7. 22 a. nr. 532. (7127)
- Karro, Marie Jaani t., v. a. Orajõe vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 1107. (7129)
- Nikopensus, Johan Karli p., v. a. Karilatsi vallaval. 25. 5. 26 a. nr. 58. (7130)
- Karro, Emilie Marie t., v. a. Orajõe vallaval. (7131)
- Oad, Jüri Mihkli p., v. a. Kihnu vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 53. (7133)
- Vares, Konstantin Jaani p., v. a. Reiu vallaval. (7134)
- Ansi, Mefodi Jakobi p., v. a. Uulu vallaval. (7135)
- Tapp, Jüri Jaani p., v. a. Kihnu vallaval. 14. 5. 22 a. nr. 337. (7136)
- Mikson, Anna Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 9. 1. 20 a. nr. 6957. (7713)
- Haugas, Nikander Sahari p., v. a. Saterinna vallaval. 5. 1. 25 a. nr. 10. (7714)
- Kajalin, Galaktion Makari p., v. a. 3 jsk. politseikomissariilt Tartus 28. 1. 27 a. nr. 2374. (7715)
- Leihberg (Lemberg), Stella Karli t., v. a. Viljandi maak. pol. 4 jsk. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 902. (7716)
- Ehrmann, Karl Johani p., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 28. 9. 20 a. nr. 9451. (7717)
- Mõttus, August Anna p., v. a. Tartu l. pol. 3 jsk. ülemalt 22. 1. 19 a. nr. 393. (7718)
- Raudsepp, Friedrich Peetri p., v. a. 1. jsk. pol. komissariilt Tartus 5. 2. 27 a. nr. 1961. (7719)
- Loomus, Jaan Juhani p., v. a. Tartu l. pol. 2 jsk. ülemalt 9. 11. 23 a. nr. 1864/52914. (7720)
- Reissmann, Anastasia Johani t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 20. 11. 19 a. nr. 267. (7721)
- Lattik, Linda Johani t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 17. 1. 20 a. nr. 7991. (7722)
- Muda, Minna Johani t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 11. 5. 22 a. nr. 19255. (7723)
- Männi, Feodor Mihkli p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 4. 1. 20 a. nr. 392. (7724)
- Surma, Jaan Johani p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 24. 1. 20 a. nr. 9191. (7725)
- Sepp, Anna Samueli t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 8. 1. 20 a. nr. 6922. (7726)
- Kõnd, Karl Peetri p., v. a. Vara vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 14. (7727)
- Paul, August Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 3310. (7728)
- Võhrmann, Marie Gustavi t., v. a. Saadjärve vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 5. (7729)
- Karro, Jaan Karli p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 17. 1. 25 a. nr. 96. (7730)
- Luts, Jaan Jaani p., v. a. Vana-Tänasima vallaval. 6. 4. 22 a. nr. 998.
- Kuldkepp, Jüri Mihkli p., v. a. Olustvere vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 546.
- Puu, Liisa Anne t., v. a. Viljandi vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 349.
- Puis, Hans Andrese p., v. a. Vastemõisa vallaval. 7. 2. 25 a. nr. 26.
- Avikson, Silvia Friedrichi t., v. a. Kõo vallaval. 18. 10. 22 a. nr. 1789.
- Lüüs, Tõnis Johani p., v. a. Viljandi vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 357.
- Mihelis, Katta Jaani t., v. a. Uue-Vändra vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 560.

- Räästas, Hendrik Peetri p., v. a. Vas-
temõisa vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 327.
- Kilter, Marie Hansu t., v. a. Viljandi
linna pol. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 5200.
- Grünberg, Anna Peetri t., v. a. Vil-
jandi linna pol. ülemalt 18. 12. 19 a.
nr. 5309. (8401)
- Ingermann, Helene-Elfriede Hendriku
t., v. a. Suislepa vallaval. 4. 1. 21 a.
nr. 6.
- Jürgen, Jüri Mardi p., v. a. Vana-Vänd-
ra vallaval. 8. 3. 21 a. nr. 1386. (7420)
- Kammer, Jakob Jakobi p., v. a. Sindi
alevival. 9. 10. 22 a. nr. 339. (7421)
- Tõrva, Vladimir Johani p., v. a. Are
vallaval. 23. 1. 23 a. nr. 31. (7422)
- Vainberg, Gustav Gustavi p., v. a.
Taali vallaval. 27. 5. 20 a. nr. 233.
(7424)
- Reimann, Jüri Jaani p., v. a. Vana-
Vändra vallaval. 15. 4. 20 a. nr. 944.
(7425)
- Kont, Bernhard Jüri p., v. a. Kuivajõe
vallaval. 7. 7. 23 a. nr. 55. (7427)
- Pärn, Karl Tõnise p., v. a. Uue-Vändra
vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 381. (7428)
- Kivimurd, Gustav Gustavi p., v. a.
Uue-Vändra vallaval. 20. 8. 21 a. nr.
1004. (7429)
- Mihkelmann, Johan Karli p., v. a.
Uue-Vändra vallaval. 10. 1. 21 a. nr. 530.
(7430)
- Busch, Mihkel Peedu p., v. a. Taali val-
laval. 9. 9. 20 a. nr. 492. (7431)
- Jürgenson, Julie Jüri t., v. a. Pärnu
maak. pol. linna jsk. ülemalt 20. 8. 25 a.
nr. 975. (7432)
- Lossmann, Nadeshda Elisabeti t., v. a.
Taali vallaval. 13. 10. 25 a. nr. 208.
(7433)
- Borisov, Samuel Ivani p., v. a. Salla
vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 420. (3431)
- Habakukk, Miili Jaani t., v. a. Rakvere
linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 1122.
(3432)
- Pebustov, Karl Jüri p., v. a. Salla val-
laval. 12. 12. 19 a. nr. 295. (3434)
- Luik, Karl Magnuse p., v. a. Salla val-
laval. 8. 12. 24 a. nr. 298. (3435)
- Võrno, Linda Juliuse t., v. a. Vao val-
laval. 1922 a. nr. 2041. (3436)
- Flink, Jaan Peetri p., v. a. Salla valla-
val. 29. 12. 19 a. nr. 694. (3438)
- Vasar, Anna Mardi t., v. a. Salla valla-
val. 15. 12. 19 a. nr. 346. (3439)
- Aunak, Marie Villemi t., v. a. Avanduse
vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 189. (3440)
- Eller, Eduard Karli p., v. a. Avanduse
vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 222. (3441)
- Kukkur, Karl Reinu p., v. a. Vao val-
laval. 12. 6. 20 a. nr. 1092. (3443)
- Hübner, Leontine Jakobi t., v. a. Por-
kuni vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 826.
(3444)
- Piirits, Alma Jaani t., v. a. Imavere
vallaval. 19. 4. 20 a. nr. 175. (8713)
- Tverskoi, Pavel Stepani p., v. a. Väätsa
vallaval. 31. 7. 25 a. nr. 112. (8714)
- Tohvelmann, Aleksander Ado p., v.
a. Särevere vallaval. 11. 11. 24 a.
nr. 130. (8715)
- Bauermaan, Reinhold Gustavi p., v.
a. Käru vallaval. 23. 5. 21 a. nr. 962.
(8716)
- Sengbusch, Mihkel Jaani p., v. a. Sä-
revere vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 699.
(8717)
- Karsmann, Johannes Hansu p., v. a.
Einmani vallaval. 8. 8. 21 a. nr. 941.
(8718)
- Voorel, Magda Jaani t., v. a. Särevere
vallaval. 31. 12. 21 a. nr. 134. (8719)
- Murmann, Liisa Johani t., v. a. Tartu
linna pol. 2 jsk. ülemalt 15. 7. 21 a.
nr. 17695. (8720)
- Peterson, Jüri Jaani p., v. a. Särevere
vallaval. 9. 11. 26 a. nr. 226. (8721)
- Ots, Jaan Hansu p., v. a. Jõõpre vallaval.
5. 10. 20 a. nr. 180. (7434)
- Sieder, Aleksander Mihkli p., v. a. Taali
vallaval. 9. 12. 24 a. nr. 162. (7435)
- Palk, August Jakobi p., v. a. Sauga val-
laval. 18. 9. 20 a. nr. 621. (7438)
- Narris, Karl Ado p., v. a. Vana-Vändra
vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 753. (7439)
- Bergert, Karl Aleksandri p., v. a. Keht-
na vallaval. 16. 3. 23 a. nr. 41. (7440)
- Virkus, Meta Antoni t., v. a. Lelle val-
laval. 30. 8. 21 a. nr. 832. (7441)
- Mitnits, Aleksander Mardi p., v. a. Jär-
ve vallaval. 4. 8. 25 a. nr. 202. (7442)
- Witt, Mihkel Johani p., v. a. Tammiste
vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 145. (7443)
- Ansmann, Tõnis Jüri p., v. a. Võha
vallaval. 30. 3. 20 a. nr. 84. (7444)
- Tomast, Liina Tõnise t., v. a. Võlla
vallaval. 8. 1. 23 a. nr. 5. (7445)
- Kannusar, Johan Liisa p., v. a. Audru
vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 228. (7446)
- Lüüberg, Anton. (7447)
- Kogermann, Gustav, v. a. Haapsalu
linna pol. ülemalt 30. 12. 19 a. nr. 2485.
(7616)
- Birkenfeldt, August, v. a. Palivere
vallaval. 10. 11. 24 a. nr. 123. (7617)

Lauri, Villem, v. a. Palivere vallaval.
15. 3. 22 a. nr. 258. (7618)
Altman, Willem, v. a. Oru vallaval. 12.
8. 20 a. nr. 597. (7619)
Zeisig, Liisu, v. a. Passlepa vallaval.
21. 4. 20 a. nr. 119. (7620)
Mägi, Anna, v. a. Asuküla vallaval. 30.
3. 20 a. nr. 174. (7621)
Lindal, Priidik, v. a. Palivere vallaval.
5. 5. 26 a. nr. 97. (7623)
Gutmann, Liisa, v. a. Kaarma-Suure
vallaval. 28. 5. 21 a. nr. 711. (7625)

**Tunnustatakse maksvusetuks järgmised
tunnistused:**

Jürisson, Jaan Peetri p., sõjav. vab.
tunnistus, v. a. 10. jalaväe polgu üle-
malt 30. 8. 22 a. nr. 3070.
Rätsepp, Heinrich Augusti p., sõjav.
vab. tunnistus, v. a. 1. kuulipildujate
komp. 6. rüg. 22. 4. 20 a. nr. 11772.
Johan Jaani p. Tamme veksel, millele vas-
tutajana kirjutanud alla Jaan Tamm.
Riimann, Arnold Jakobi p., sõjav. vab.
tunnistus, v. a. Sakala rügemendi üle-
malt.
Klaamann, Paul Jaani p., sõjav. vab.
tunnistus, v. a. 4. jalgväe polgu üle-
malt 21. 5. 20 a. nr. 8407.
Leisson, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe üle-
malt 8. 6. 21 a. nr. 4991.
Taal, Peeter Johani p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe üle-
malt 16. 2. 21 a. nr. 6107.
Laisaar, Jakob Jaani p., hobusepass,
v. a. Undla vallaval. nr. 195.
Übius, Jakob Karli p., hobusepass, v. a.
Avanduse vallaval. 31. 12. 20 a. nr. 225.
(32581)
Mitjan, Robert Johani p., réservitunnis-
tus, v. a. 7. jalaväe rügemendi üle-
malt 1. 11. 24 a. nr. 7743. (32583)

Helde, Johan Peetri p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. Saare maak. rahvaväe üle-
malt 1. 2. 23 a. nr. 3. (32584)
Hermann, Aleksander Johani p., sõjav.
vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rüge-
mendi üle-
malt 30. 10. 22 a. nr. 6350.
(32587)
Närep, Thedor Jaani p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. ratsarügemendilt 30. 11.
24 a. nr. 8596. (32592)
Lellep, Abram Johani p., hobusepass,
v. a. Vorbuse vallaval. 12. 2. 24 a. nr. 5.
(1762)
Matvejev, Anna, Nanseni pass, v. a.
pol. peaval. 27. 6. 24 a. nr. 9617/18379.
(2713)
Müllerei, Natalie Tõnise t., Nõukogude
Vene pass, v. a. 1923. a. (39152)
Bucharin, Kusma Andrijani p., Nanseni
pass, v. a. politsei peaval. 23. 4. 24 a.
nr. 6131/10501.
Sirkel, Herman Peetri p., sõjav. vab.
tunnistus, v. a. 6. jalaväe polgu üle-
malt 16. 9. 20 a. nr. 25227.
Villem, Jüri Jüri p., sõjav. vab. tunnis-
tus, v. a. Tartu maak. rahvaväe üle-
malt 16. 9. 20 a. nr. 23260.
Laga, August Madise p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. Sakala partisanide üks. pa-
taljoni üle-
malt 31. 8. 22 a. nr. 173/5679.
Lambur, August Karli p., sõjav. vab.
tunnistus, v. a. 1. ratsapolgu üle-
malt 28. 4. 20 a. nr. 3800.
Pettai, Sergei Paveli p., sõjav. vab. tun-
nistus, v. a. Valga maak. rahvaväe üle-
malt 27. 10. 20 a. nr. 6186.
Pettai, Aleksander Paveli p., sõjav.
vab. tunnistus, v. a. Valga maak. rahva-
väe üle-
malt 25. 10. 20 a. nr. 5998.
Rabison, Velly, E. V. välispass, v. a.
6. 9. 20 a. nr. 4024. (3135)
Lukin, Karl Theodori p., laskeriistaluba
nr. 1047/6637. (5461)

KUULUTUS.

Tapa jaoskonna politsei abikomissar annab teada, et 18. juulil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Einmani vallas, Varangu asunduses,

ENAMPÄKKUMISEL

August Kaarli p. Klaason'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest aastasest linalakk mära sälust, varsast, hinnatud 4000 m. peale kohtutrahvi- ja kinnisvaramaksu sissenõudmiseks. Müüdatavat looma võib näha oksjoni päeval sealsamas.

Pakkumine algab hinnatud summast.
Tapal, 6. juulil 1927. a.

Nr. 348.

O. Vichman.

Tapa jsk. politsei abikomissar.

KUULUTUS.

Pärnumaa politsei 1. jaoskonna komissar annab teada, et 29. juulil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Vana-Vändra vallas, Roja-Tiido talus,

ENAMPÄKKUMISEL

Johan Adamson'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest hallist ruun-hobusest, 8 a. vana, 2 ars. 3 v. kõrge, hinnatud 5000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdatavat looma võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.
Pärnus, 7. juulil 1927. a.

Nr. 270.

Politseikomissar.